

آشنایی با فتنه دادخواه، عکاس تئاتر

تصویربرداری از تئاتر

فتنه دادخواه در عین اینکه یک عکاس تئاتر است، اساساً خادم این هنر نیز به شمار می‌رود. او با نگرش به صحنه‌های تئاتر و برساندن و پرکشاندن لحظات و آنات نمایش، این هنر تئاتر و بالنده را در چهارچوبهای عکس می‌نشانند و تصویر می‌کند. بی‌گمان، دادخواه در کار ابداع و ارتباط عکس با هنر نمایش، در خاک پاک این دیار، طرفه اندیس و نادره کار است. اگرچه بیس از او عکاسانی

دانشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پژوهش‌های علمی و پژوهشی

در وسعت هستی، بین دودنیای همواره نزدیک، یعنی تئاتر و عکاسی، تجربه‌ها اندوخته‌اند، اما ویژگی کار دادخواه در انتقال حس و حال و هوای فضاهاى ملموس تئاتر به دریچه دوربین است که گوئیا روی بر تمامت صحنه‌پردازیه‌ها و بازی‌سازیه‌ها و حرکت‌های تئاتری گشوده است. هدف عکاسی تئاتر، نه ضبط و ثبت بی‌چون و چرای صحنه‌ها و برش‌ها و برهه‌ایی از یک نمایش، که پیام‌گزاری و طنین آن صداها و آواهای دوردست و نایاب و کمیابی است که در متن یک نمایش، برگوش جان خوش می‌نشیند.

دادخواه کار عکاسی را از سال ۱۳۵۵ شروع کرده است و عکاسی تئاتر را هم از سال ۱۳۶۰. وی در آغاز به تئاتر گرایش و تمایل چندانی نداشته، اما این دنیای رنگ و رنگ و بدیع و بکر، چندان او را به وجد و شوق آورده که اکنون او در کار عکاسی تئاتر، صاحب‌نظر گشته است. دادخواه در سال ۱۳۶۱ نمایشی از عکس‌هایش در تالار وحدت برپا کرد و چند عکس نیز به نمایشگاه عکاسی زاگرب ارسال داشت. کتاب «عکس تئاتر» او که به همت مرکز هنرهای نمایشی چاپ شده است، از دقت و دانش و بینش تصویری عکاس فایده‌ها بر گرفته است. البته وی همیشه به تئاتر از دید عکاسی نگریسته و در آغاز، او با نفس تئاتر، انس و الفتی نداشته است. عکاس در تئاتر، به طور مداوم و مستمر در پی نقطه‌های اوج تصویری است، که البته این نقطه‌ها با اوج‌های نمایشی، چندانکه ارسطو نقل می‌کند متفاوت است. اوج نمایشی قطعاً در دیالوگ‌ها و

بازی‌ها و صحنه‌پردازی و به طور کلی در گستره صحنه نهفته است. عکاس با این اوج‌های متعارف تئاتری سروکار ندارد و تنها در پی شکار لحظه‌های گمشده و گمگشته ترکیب بندی‌های صحنه‌ای است.

تا آنجا که می‌دانیم، در خارج از ایران، تنها کسی که با درونمایه و مضمون تئاتر، کار عکاسی کرده، «ژوزف کودلکا»، عکاس نام‌آور و نام‌آشنای چک بوده است. کتاب دیگری هم از تصویربرداری از نمایشنامه‌ای از شکسپیر بنام «ریچارد سوم» در دسترس است که کارگردانش «ادریین موشکین» فرانسوی است. تمام این کتاب، به کل این اجرا اختصاص دارد و در واقع دفتری است که بنیان و جانمایه‌اش یک اثر شکسپیری است. عکاس «ریچارد سوم» الآن در آژانس فرانسوی «مگنوم» کار می‌کند.

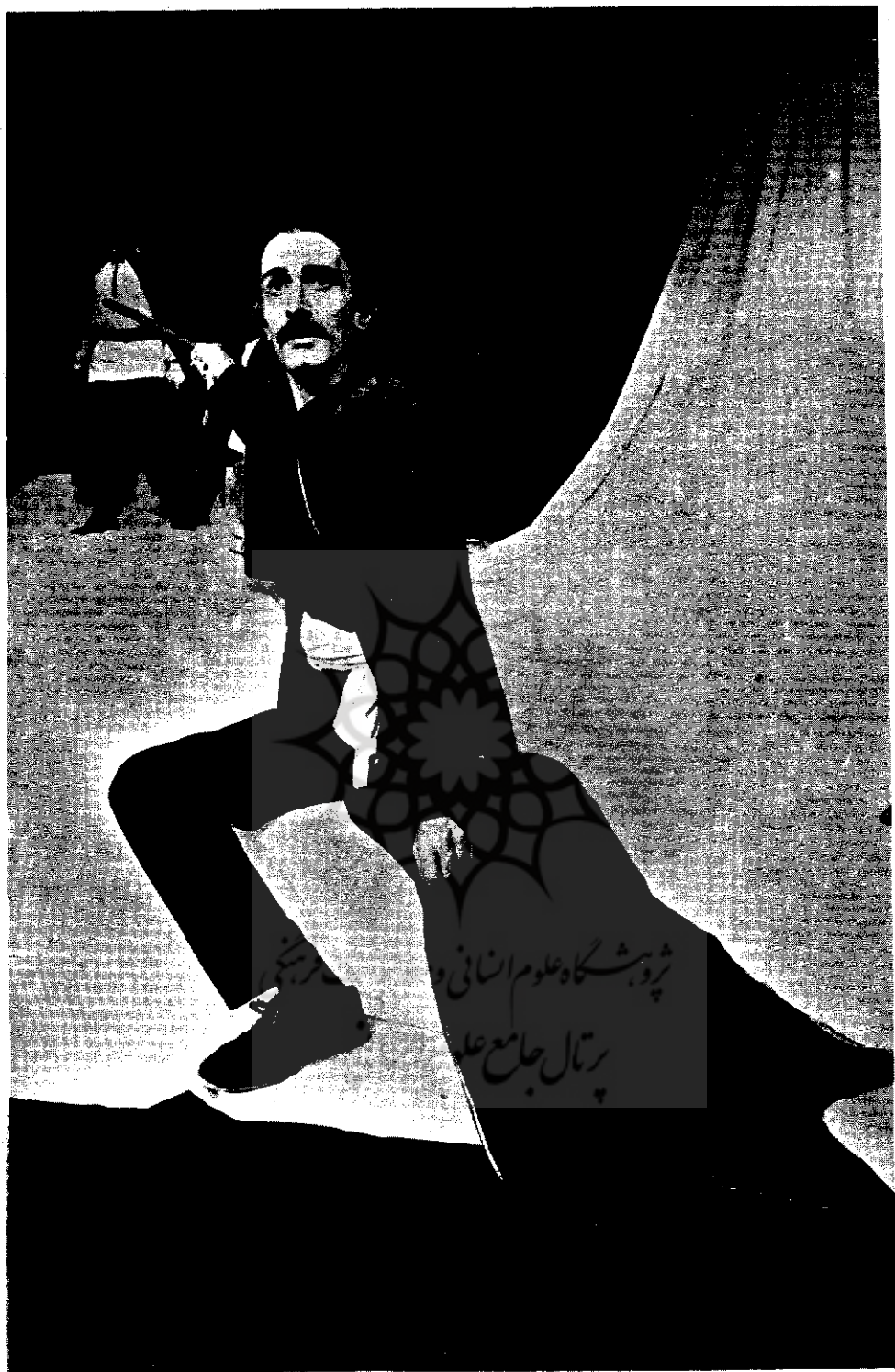
دادخواه، همواره با نور صحنه عکس می‌گیرد و هرگز از «فلاش» استفاده نمی‌کند. البته این امر از نقطه نظر تکنیک، کاری آسان نیست، چون باید حساسیت فیلم را بالا برد، و این در زمان ظهور و چاپ عکس‌ها تأثیر می‌گذارد. اما چون تمام کارهای تاریکخانه را هم خودش انجام می‌دهد، این است که نتیجه کار، اغلب، قابل تحسین است.

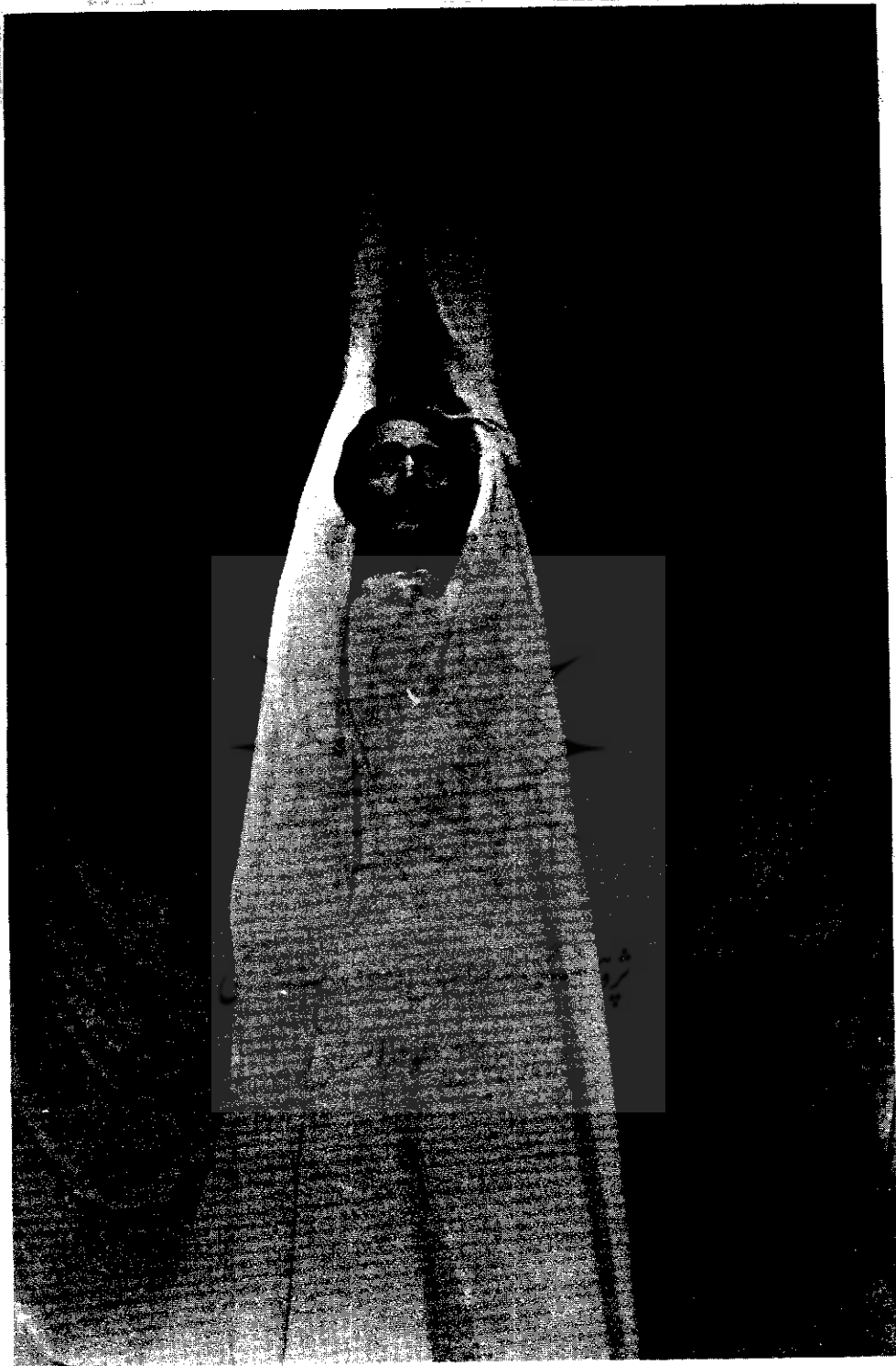
نمونه‌هایی که از میان عکس‌های فتانه دادخواه برگزیده‌ایم، گواه راستینی است از اقبال و برکت این دو هنر؛ که این بار در ائتلافی جاودانه با یکدیگر، به گونه‌ای اوج و عروج انسانی، فرهنگی و تصویری دست یازیده‌اند.

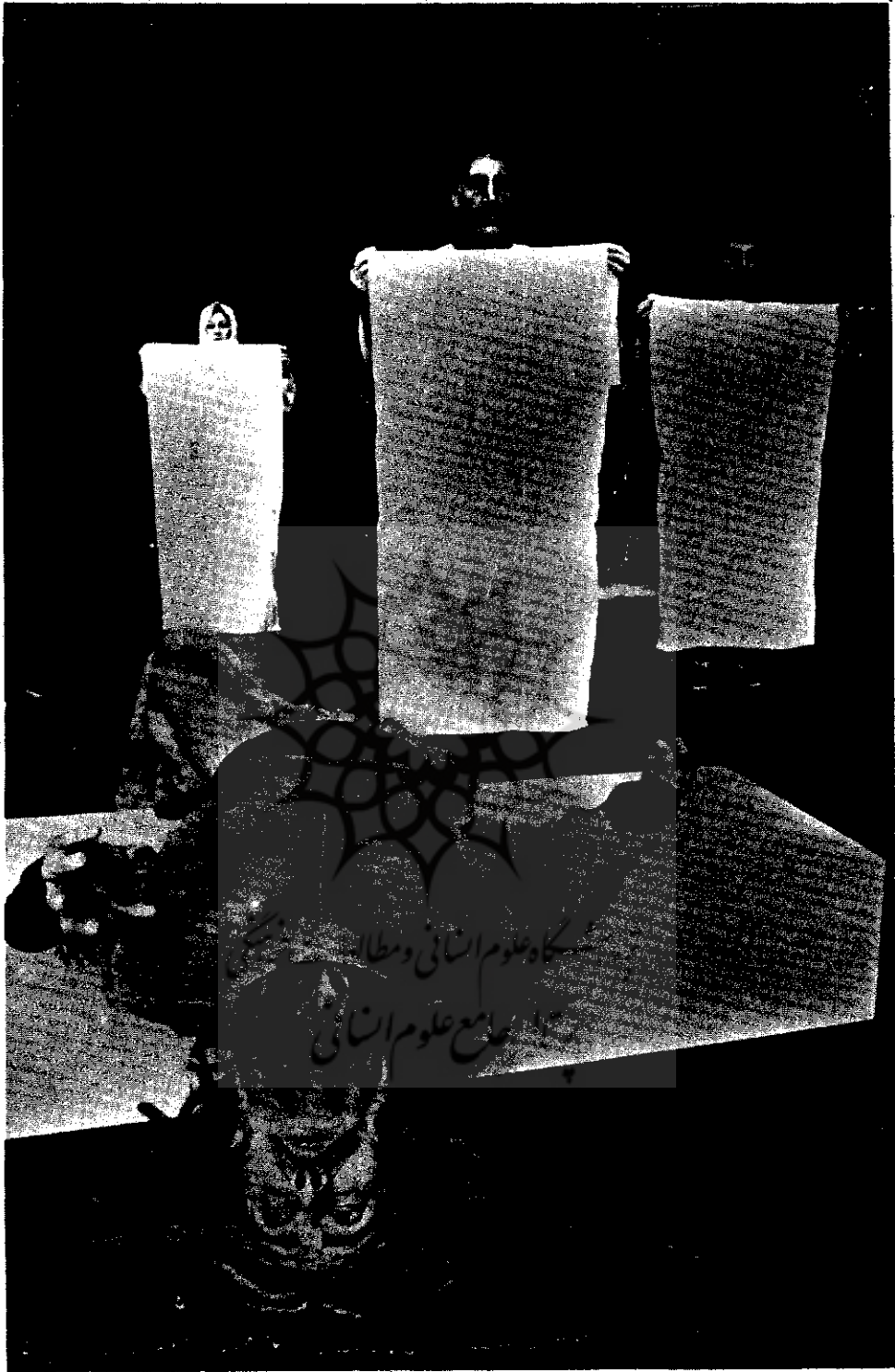
پژوهش‌های علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پیشگاه علوم انسانی و معارف فرہنگی
رتال جامع علوم انسانی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

پروشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال علوم انسانی

پروشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۱۳۸۶

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع آشنایی با
پرتال جامع آشنایی با

